

VIVÈNCIA DEL CONFINAMENT PER PART DELS ESTUDIANTS UNIVERSITAT DE L'EXPERIÈNCIA

La Universitat de l'Experiència ha volgut conèixer la incidència que ha tingut el confinament en els 1512 estudiants sèniors que estan matriculats en algun dels 14 programes que actualment ofereix.

Els objectius han estat conèixer com han seguit en contacte amb l'ensenyament de la Universitat de l'Experiència i, en segon lloc, explorar la incidència en la salut i les seves relacions socials durant aquestes setmanes de confinament.

Des d'aquí volem agrair als nostres estudiants l'amplia resposta rebuda. Esperem que aquesta informació ens sigui útil per a seguir millorant com a formació universitària.

Principals resultats

- Un 35,8% dels enquestats ha tingut en els seus companys de la Universitat de l'Experiència una font de suport emocional en aquests dies de confinament, i a un 16,6% l'han ajudat a sentir-se menys sol/a.
- Més del 90% dels enquestats troben a faltar les classes de la Universitat i manifesten el seu interès per continuar estudiant en el proper curs acadèmic.
- En quant a l'impacte a la seva salut, un 33,6% percep una disminució en la seva capacitat de concentració.
- Malgrat la crisi sanitària, els estudiants enquestats no perceben un deteriorament de les seves relacions familiars ni amb el seu veïnat, encara que un 20,8% manifesta que s'ha sentit més sol aquests dies.
- El principal canvi positiu manifestat és una nova valoració de la seva vida.
- Només 15 persones afirmen haver tingut símptomes de la malaltia, però un 41,9% ha conegut algú proper que ha mort degut a la malaltia.

1. MOSTRA

Han participat en l'estudi 1.073 estudiants, el que representa un 70,97% de la població sènior a la Universitat de l'Experiència. A la taula 1 es poden consultar les principals característiques sociodemogràfiques.

Taula 1. Principals característiques sociodemogràfiques

	Total (n=1.073)
Edat (M, DE)	65,9 (4,8)
Sexe	38,2% Homes 61,8% Dones
Estat civil	62,3% Casats/Parella 17,2% Separats/Divorciats 10,4% Solters 10,1% Viudetat
Tipus de convivència	51,3% En parella 25,1% Sol/a 12,5% Amb fills i parella 11,1% Altres combinacions familiars 5,3% Només amb algun fill
Número de fills (M, DE)	1,7 (0,9)
Número de nets (M, DE)	1,1 (1,5)

Han participat tots els programes que s'han cursat durant el curs 2019-2020, amb una representació a la mostra dels programes on hi ha més oferta de places com són Història de l'art o Història, societat i territori. Si s'observa la participació respecte a la matrícula de cada un dels programes el més alt va ser el programa de "Alimentació i gastronomia" on un 82,1% dels seus estudiants van participar a l'estudi mentre que el menys actiu va ser "Belles arts" amb una participació del 38,4% dels seus estudiants (veure taula 2).

Taula 2. Participació a l'estudi segons el programa cursat

Programa	% sobre la mostra (n=1073)	% sobre cada curs segons la seva matrícula
Historia de l'art	21,5	67,2
Història, societat i territori	12,1	68,4
Filosofia	11,7	71,6
Llengües, literatures i comunicació	8,0	69,9
No específica	7,4	-
Psicologia	6,5	76,1
Biologia: home i biodiversitat	5,6	65,2
Alimentació i gastronomia	5,1	82,1
Astronomia i meteorologia	5,1	59,1
Ciències de la salut	4,4	60,3
Belles arts	3,1	38,4
Dret i estat social	3,0	64,0
Economia social	2,4	52,0
Benestar personal i social	2,1	59,0
Biblioteques i arxius en l'era digital	1,9	62,5

2. LA UNIVERSITAT DE L'EXPERIENCIA

Preguntats sobre el contacte amb els seus companys d'ensenyament sènior i els estudiants de grau, els participants han mantingut contacte principalment amb els primers, però no només per qüestions purament acadèmiques sinó que s'observa com el grup classe ha pogut respondre a altres necessitats de la persona com ara suport emocional i social per reduir un possible sentiment de soledat no desitjada durant aquestes setmanes de confinament (veure figura 1).

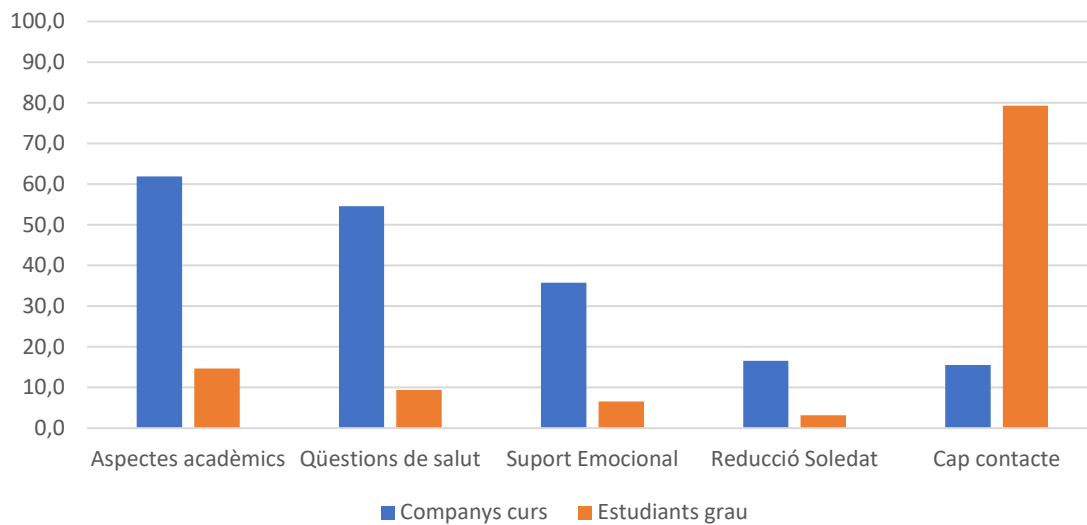

Figura 1. Percentatges de contacte amb altres estudiants de la Universitat de Barcelona i tipus de suport rebut

Tal i com es pot apreciar a la figura 1, malgrat l'aturada de la docència durant el confinament, un 62,2% dels enquestats afirma haver continuat de forma autònoma interessant-se i estudiant alguns dels continguts del curs que estava cursant.

“Estudiant el que han penjat els professors [al Campus Virtual] i ampliant amb bibliografia recomanada” (dona, 62 anys, Història de l'Art)

“Campus virtual i llegint la bibliografia que em van donar, he llegit moltíssim del que em van recomanar” (dona, 60 anys, Biologia)

Altres comenten la possibilitat de seguir classes amb les assignatures optatives que cursen, que són assignatures de grau on comparteixen l'estudi amb els estudiants que cursen aquell grau.

“Passar apunts i seguir els vídeos de la optativa” (home, 65 anys, Ciències de la Salut)

També es senyala el contacte amb els companys del curs sènior per intercanviar informació o material interessant en el seu estudi.

“Les classes virtuals de les optatives i ens hem intercanviat informació entre els de la classe via WhatsApp” (home, 63 anys, Llengües, literatures i comunicació).

“Cercant informació a internet i la que em passen alguns companys” (home, 68 anys, Filosofia)

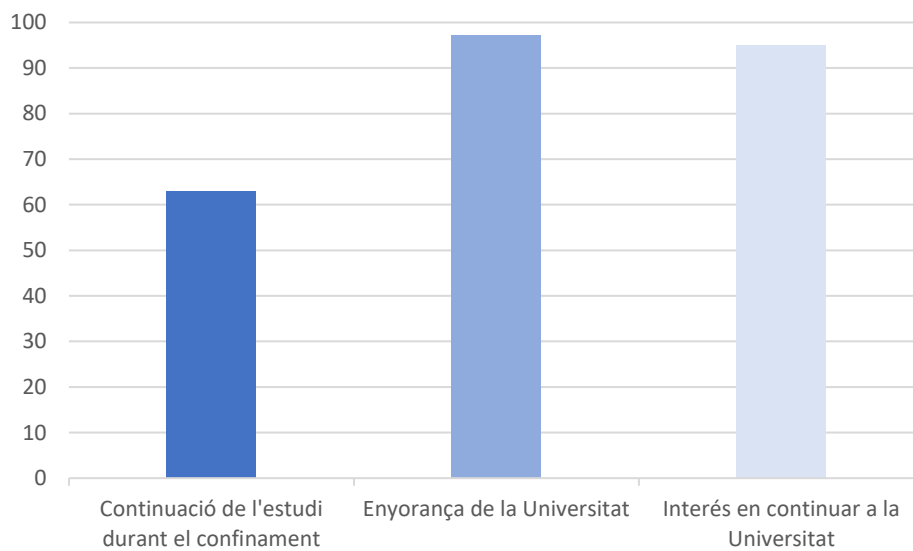

Figura 2. Percentatge d’afirmacions sobre diferents aspectes de la Universitat de l’Experiència

Malgrat aquest treball personal un gran majoria de la mostra participant afirma **enyorar la Universitat** (96,4%).

A la pregunta qualitativa de les raons de la seva enyorança molts ho resumeixen amb la paraula “Tot” i a continuació alguns dels següents elements: l’assistència a les classes, les explicacions del professorat, el contacte amb els companys i poder seguir aprenent en l’ambient universitari.

“Tot , las classes , els companys, la il·lusió que tenia per les nous coneixements” (dona, 80 anys, Filosofia)

“Tot, les classes, els continguts, les companys, l ambient...” (dona, 63, anys Història de l’Art)

Un altra idea molt mencionada és la **necessitat de la presencialitat** i el poder anar a les classes, estar amb els companys i el bon ambient que en general en gaudeixen.

“Aprendre de forma presencial es un luxe que no voldria perdre. El contacte amb la gent, em fa sentir més viu i més interessat pels temes. Trobo a faltar molt el sentiment que pertany a un grup” (Home, 64 anys, Història de l’art)

“El fet d’anar a classe a part dels coneixements que adquireixes et fa sentir part d’un grup ,que tens encara un lloc a la societat, que hi han interessos comuns,... (dona, 75 anys, Astronomia i Meteorologia)

Finalment, una amplia majoria afirma **el seu interès per continuar implicat com a estudiant** a la Universitat de Barcelona (95,1%). Aquells que donen raons per la seva no continuïtat argüeixen motius diversos com ara la finalització del curs que estan realitzant, la incertesa del moment amb crisis del COVID-19 o valorar la presencialitat com un valor afegit de la Universitat.

“Ja he fet 6 cursos (un de Biblioteconomia, 3 d' Història i 2 de Llengües) i probablement em quedaré a viure al poble, lluny de Barcelona” (home, 69 anys, Llengües, literatures i comunicació)

“És un NO condicionat; si tingués seguretat de les mesures per prevenir el contagi hauria dit Sí” (dona, 64 anys, Història, societat i territori)

“Crec que el curs vinent les classes no seran presencials, més endavant em tornaré a apuntar perquè m’agraden les classes presencials” (dona, 61 anys, Benestar personal i social)

3. IMPACTE DEL CONFINAMENT

Es va preguntar als participants per la incidència del confinament a la seva salut, relacions socials, el creixement post-traumàtic i la seva relació directa amb el COVID-19.

En quant a **salut**, a la figura 3 es poden observar el percentatge de participants que afirmen que algunes de les àrees de salut preguntades s'ha vist empitjorada pel confinament. D'aquesta forma, mentre en general consideren que la seva salut en global s'ha mantingut estable, les àrees en que més participants afirmen un empitjorament de la seva condició es troben en l'àrea cognitiva (capacitat de concentració) i en l'àrea emocional (sentiment de gaudir del seu dia a dia o el sentiment de soledat).

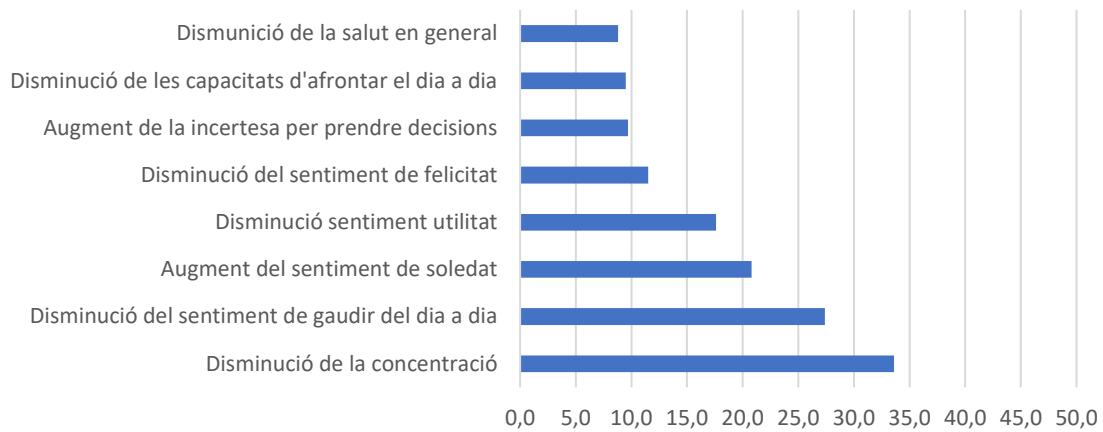

Figura 3. Percentatge de participants que afirmen impacte en la seva salut per causa del confinament

Respecte a les **relacions socials**, l'estabilitat de les mateixes sembla la tònica més habitual i si s'ha percebut canvis, aquests normalment són positius, en una millora en les relacions amb les persones amb les que es conviu, relacions familiars i relacions amb el veïnat (veure figura 4).

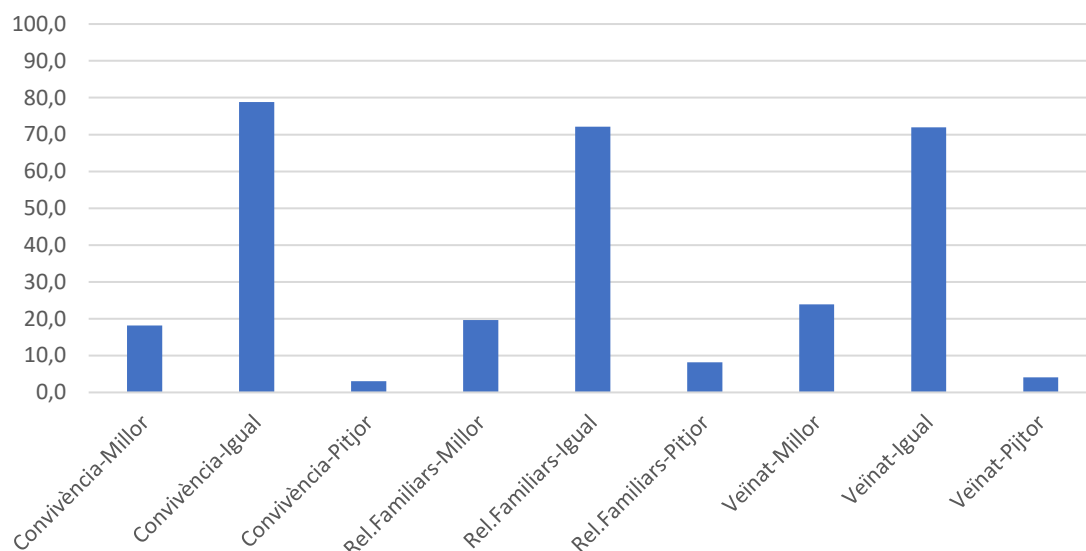

Figura 4. Percepció de canvi en les relacions socials de l'estudiant de la Universitat de l'Experiència

En tercer lloc es va administrar el qüestionari breu de creixement posttraumàtic (Cann et al., 2010) que avalua el canvis positius i de resiliència que es produeixen a arrel d'un episodi de gran intensitat o estrès per la persona. Com es pot veure a la figura 5, el creixement més mencionat pels estudiants de la Universitat de l'Experiència és **l'apreciació més alta vers a la seva vida**.

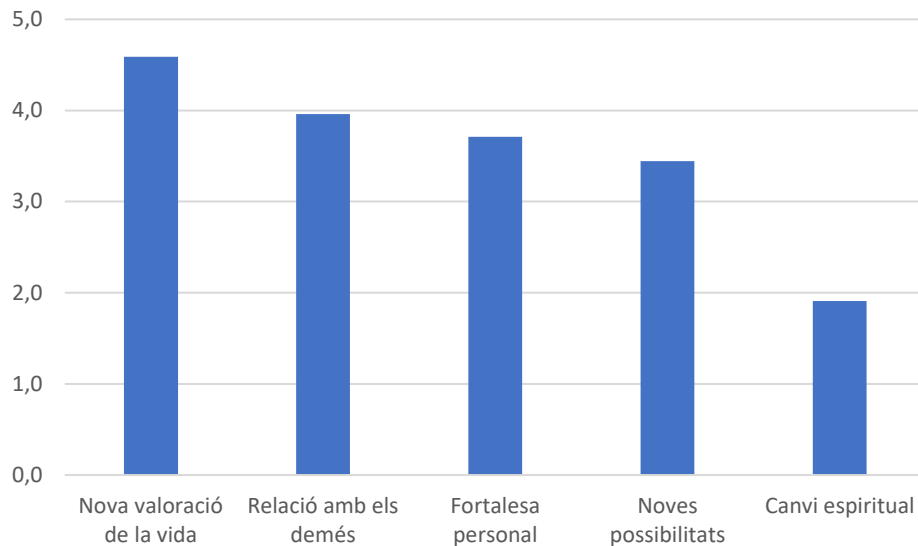

Figura 5. Mitjana de les puntuacions sobre creixement posttraumàtic (puntuació màxima fins a 10)

Finalment, sobre la seva experiència personal amb el COVID-19, només 15 dels enquestats afirma haver patit la malaltia, i d'aquests només dos van estar ingressats a l'UCI. Aquesta dada contrasta amb un 41,9% que coneix algú proper que ha mort per la malaltia.

Nota metodològica

L'enquesta es va realitzar a través de l'aplicació Qualtrics <https://www.qualtrics.com/es/> i va estar activa durant 17 dies (del 8 de maig al 24 de maig, coincidint amb l'últim dia de la fase 0 de la desescalada COVID-19 a Barcelona i la seva àrea metropolitana). Es van enviar dos recordatoris a tots els estudiants.

Disseny i anàlisi de l'estudi s'ha realitzat per Montserrat Celdrán, del grup de recerca en envelliment de la Facultat de Psicologia de la Universitat de Barcelona,